

DEEL II: workshop

Ondersteunen van risicovol spelen

Tips voor het ondersteunen van risicovol spelen

- Zorg voor gepaste begeleidingsstrategieën
  - **WANNEER** tussenkomen (stretchen van eigen grenzen)
  - **HOE** tussenkomen (verbaal/fysiek)
- Zorg voor een weloverwogen aanbod
  - Creëer een **omgeving** met veilige uitdaging en kansen tot álle vormen van risicovol spel (**infrastructuur - materialen**)
  - Organiseer bewust (begeleide) risicovolle **ACTIEFiteiten**
- Zorg voor een heldere teamvisie & communicatieplan

Jouw reflex?

Wanneer zou jij
tussenbeide komen?

Hoe dan?

- **Wat** voel/denk **je**?
- **Wat** zeg **je**
(letterlijk)?
- **Wat** doe **je**?

WANNEER tussenkomen?

Bij individueel kind

- Geef het krachtige kind als onderzoeker **tijd, autonomie en vertrouwen** tijdens (spontaan) risicovol spel = BASISHOUDING
- Kom pas tussen **wanneer het kind écht vast zit (in gevaar, laag WB/lage BT)**
  - = paradox: **bewust niet tussenkomen** (stretchen van eigen grenzen)!
  - Volg je gevoel maar stem (minstens achteraf) ook af met anderen!
- **Schat het aanvaardbaarheidsniveau van (spontaan) risicovol spel in samen met/in plaats van kind & in overleg met collega's/ouders**

Aanvaardbare risico's?

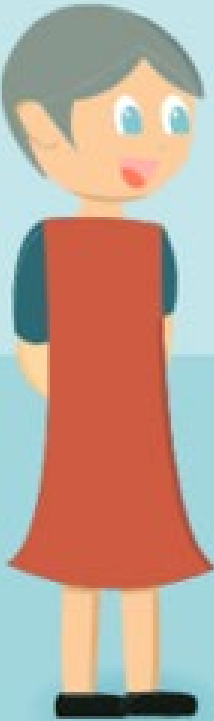

Bron: Afgehaald van
[http://riscki.khleuven.be/shared/content/bijlagen/](http://riscki.khleuven.be/shared/content/bijlagen/Artikel%20dat%20is%20kicken%20kleuters%20en%20ik1.pdf)
Artikel dat is kicken kleuters en ik1.pdf op 02/10/17

Ernst
Kans
Ondersteuning

Aanvaardbare risico's?

Nu

Kind

Speelwaarde!

Leuk?! 😊😞

Boeiend!

Risicocompetentie

Durf & kunnen

Omgeving

Ondersteuning

Enkel waar nodig!

Later

Kans

Klein - matig

Ernst

Tijdelijk

WANNEER tussenkomen?

Groepssetting = extra uitdaging

- Kan ik in deze situatie prioriteit geven aan het ondersteunen van risicovol spel?
  - Praktische overwegingen
  - Opvoedkundige overwegingen
- Kind in een **(verticale)** groep:
  - kind dat een voor hem aanvaardbaar risico neemt kan ook **gevaar zijn voor een ander!!**
    - gevaar uitsluiten voor het andere kind
      - leren rekening houden met elkaar dus zelf laten denken over gevolg voor anderen,
bv. 'Hier niet stoeien, de jongere kinderen lopen hier ook rond.'

Hoe tussenkomen?

Oefening begeleidingsstrategie

1. Bekijk het filmpje: als het fragment stopgezet wordt, wat zou jij nu doen?
2. Neem de 3 perspectieven mee
  - Speelwaarde (bril kind: wat vind ik leuk? wat boeit mij?)
  - Omgeving (bril preventie-adviseur: welke risico's zie ik?)
  - Omgeving (bril begeleider: welke leerkansen zie ik?)
3. Beslis waar, wanneer en hoe jullie zouden ingrijpen/ondersteunen

HOE tussenkomen?

HOE tussenkomen?

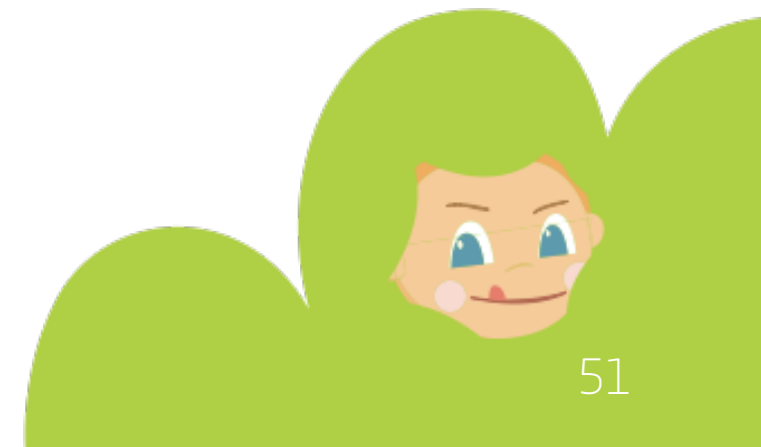
Onaanvaardbaar risico aanvaardbaar maken = meestal mogelijk in dezelfde situatie!

- collega laten overnemen
- *omgeving aanpassen*, bv. een matje leggen, andere kinderen weghalen
- kind (*vooral indirect verbaal*) *ondersteunen* in *volgende stap* in ontwikkeling (ZNO)
  - → emotionele ondersteuning **bieden**
    - warm & responsief (veilige basis)
    - zelfregulering promoten
    - *'Ik geloof dat jij dat kan', 'Probeer maar, ik ben hier om jou te helpen'.*
  - → educatieve ondersteuning **bieden**
    - joint attention/ joint problem solving
    - liever op **indirecte manier** ondersteunen (modeling, hints, bv. *'Kijk eens goed... waar kan je je voet zetten?'*) dan direct (bv. kind fysiek op glijbaan helpen)

HOE tussenkomen?

Onaanvaardbaar risico aanvaardbaar maken = op dat moment onmogelijk? Wel mogelijk in een andere situatie!

- bekijken wat een kind precies zo spannend (WB) en boeiend (BT) vindt
- (samen) te bedenken hoe **je vanuit ervaringsreconstructie een gelijkaardige ervaring (spanning & uitdaging)** kan creëren voor het kind
  - Op welk ander moment/in welke andere context/onder welke andere omstandigheden?
  - Wat hebben we daar voor nodig?
  - Tip: **voor kinderen herkenbaar** muziekje/
visuele aanduiding

Tips voor het begeleiden van risicovol spelen

- Moedig spontaan risicovol spelen aan en organiseer risicovolle ACTIEFiteiten.
- van risico-analyse naar risico-voordeelanalyse (speelkans-analyse)!
- Vertrouw en bevestig het krachtige kind.
  - Regels onder de loep
  - "doe maar!"
  - van reflex naar reflectie!

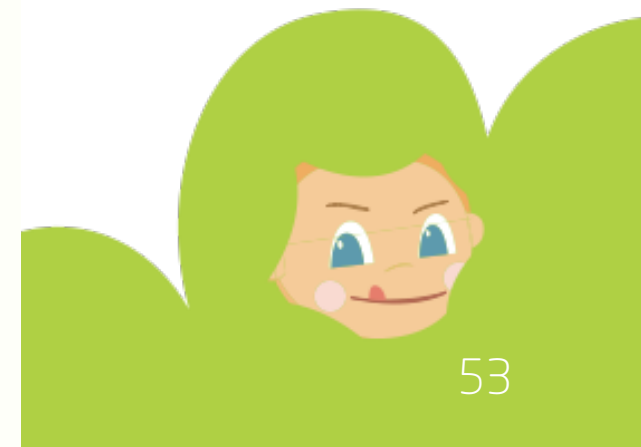
Zet een (bureau)stoel in het midden van de ruimte.

Daarna twee, drie, vier... verschillende stoelen.

Laat de kinderen zo vrij mogelijk spelen.

Cool, een stoel!

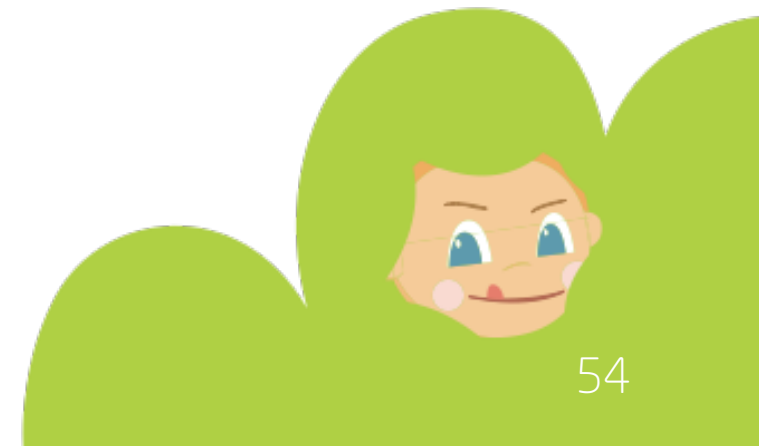
Deel hieronder
jouw fimpje/foto!

Eigen regels onder de loep

Neem je regels eens onder de loep. Welke regels staan risicovol spelen in de weg... en kunnen die zélf niet weg?

10 tips bij begeleiding (maatwerk!)

1. Speelwaarde boven!
2. Vertrouw het krachtige kind!
3. Pas op met 'pas op'.
4. Zintuigen op scherp.
5. Acut & groot gevaar?
Ik ben daar!
6. Tel tot 10.
7. Lijm in je zakken.
8. Superheldenmodus uit.
9. Oorzaak-gevolg.
10. Onder controle.

Volg ons online!

www.risicovolspelen.be

[facebook.com/groups/
risicovolspelen](https://facebook.com/groups/risicovolspelen)

Vlam gevat?

VERSPREID HET VUUR!

Maak collega's warm voor ons vormingsaanbod

THANKS!

Contact

helena.sienaert@arteveldehs.be

barbara.vandorpe@arteveldehs.be

simon.wemel@arteveldehs.be

annelies.ceulemans@arteveldehs.be

valerie.lehouck@arteveldehs.be

arteveldehogeschool

LID VAN DE ASSOCIATIE UNIVERSITEIT GENT

denk. doe. word.

quest.
LEARNING THROUGH INQUIRY